

Samkomulag milli ASÍ og SA um framkvæmd á hækkun framlags atvinnurekenda í lífeyrissjóði á grundvelli samnings aðila frá 21. janúar 2016

Undanfarið hafa fulltrúar ASÍ og SA átt í viðræðum um lífeyrismál, m.a. um með hvaða hætti eigi að framkvæma 3,5% hækkun á mótframlagi atvinnurekenda í lífeyrissjóði sem kemur til framkvæmda í þremur áföngum 1. júlí 2016, 1. júlí 2017 og 1. júlí 2018 gagnvart þeim lífeyrissjóðum, sem starfa á grundvelli kjarasamnings þessara aðila um lífeyrismál frá 1969 og 1995.

Í samningi aðila frá 21. janúar 2016 kom m.a. fram að „Við endurskoðun kjarasamnings ASÍ og SA um lífeyrismál, sem ljúka skal fyrir lok maí 2016, verði einstaklingum heimilt að ráðstafa, að hluta eða fullu, 3,5% auknu framlagi launagreiðanda í bundinn séreignasparnað í stað samtryggingar til að auðvelda launafólki starfslok og auka sveigjanleika. Með bundnum séreignarsparnaði er átt við að settar eru þrengri skorður en gilda gagnvart öðrum viðbótarlífeyrissparnaði. Nauðsynlegt er að undirbúa þessa heimild vandlega. Annars vegar með tilliti til tryggingafræðilegrar stöðu lífeyriskerfisins og hins vegar með tilliti til áhrifa þessa vals á réttindi til áfalla- og fjölskyldutrygginga og ævilangs lífeyris þannig að sjóðfélagar geti tekið upplýsta ákvörðun um samsetningu réttinda sinna.“

Í viðræðum aðila hafa verið lagðir fram útreikningar sem sýna að ráðstöfun iðgjalds í bundna séreign hafi óveruleg áhrif á tryggingafræðilega stöðu sjóðanna, ef það val felur í sér hlutfallslega lækkun áfalla- og fjölskyldutrygginga og ævilangs lífeyris úr samtryggingu viðkomandi. Ljóst er að núverandi löggjöf um starfsemi lífeyrissjóða hefur ekki að geyma ákvæði sem heimilar sjóðsfélögum að ráðstafa hluta af skylduiðgjaldi í bundna séreign. Einnig er ljóst að tíminn fram til 1. júlí 2016 er ekki nægur til að lífeyrissjóðirnir geti sett upp gagnsætt og skilvirkт kerfi svo sjóðsfélagar geti tekið upplýsta ákvörðun um að ráðstafa hluta skyldutryggingariðgjalds í bundna séreign og áhrif þeirrar ákvörðunar á samsetningu réttinda sinna. Því er óhjákvæmilegt að fresta gildistöku þeirrar heimildar til 1. júlí 2017

I. Almennt um ráðstöfun á hækkuðu lífeyrissiðgjaldi

Samningsaðilar eru sammála að atvinnurekendur skuli undir öllum kringumstæðum skila bæði sínu framlagi og framlagi launamanns til skyldutryggingarlífeyrissjóðs viðkomandi launamanns á grundvelli gildandi kjarasamninga ASÍ og SA frá 1969 og 1995, með síðari breytingum. Réttur launamanns til þess að ráðstafa hluta eða allri hækkuninni í bundna séreign er gagnvart viðkomandi lífeyrissjóði og er atvinnurekanda óviðkomandi.

II. Ráðstöfun á 0,5% viðbótarframlagi atvinnurekenda 1. júlí 2016

Hækkun framlags atvinnurekenda um 0,5% frá og með 1. júlí 2016 verður fyrst um sinn ráðstafað til samtryggingar viðkomandi lífeyrissjóðs þar til valrétturinn tekur gildi frá og með 1. júlí 2017.

Samningsaðilar eru sammála um að réttur launamanns til þess að ráðstafa hluta eða allri hækkun framlags atvinnurekenda í bundna séreign taki gildi frá og með 1. júlí 2017 og getur þá orðið 2%. Jafnframt verði launamanni heimilt að bæta við allt að 1,5% frá og með 1. júlí 2018 og ná þá 3,5% hámarkinu.

Sá fyrirvari er settur við gildistöku þessa valréttar að samkomulag hafi náðst við stjórnvöld um breytingar á lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, þar sem lífeyrissjóðunum verði gert kleift að stofna deildir sem taki við og varðveiti bundinn séreignasparnað. Náist slíkt samkomulag ekki og nauðsynleg lagabreyting í framhaldi þess munu iðgjöldin renna til samtryggingar.

Reykjavík, 15. júní 2016

F.h. Samtaka atvinnulífsins

Þorsteinn Víglundsson

F.h. Alþýðusambands Íslands

Gylfi Arnbjörnsson